

ממעצין השיכורה

במשנת רבוה"ק לבית איז'בצא ראדזין

פרשת
נח

עלון
מס' 14

ספה"ק בית יעקב

ד"ת שנאמרו בשיעור בתורת איזבצא
על ידי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

קטרוג כלל כי בזה אין שום רע כמו שהעובר אינו מוציא פסולת בבטן אמו.

ולכן עיקר הסתרת האדם מפני המקטרגים הוא שיתבונן שאינו בריאה נפרדת בפני עצמה רק עדיין הוא נקשר ונאחז בשרשו ואז שוב אין ביכולת לחול עליו שום קטרוג כי מאחר שהוא דבוק בשרשו ממילא יש לו שלימות כי מלכא שלים הוא. אבל מי שמסתיר עצמו ועריק מקמי מאריה הוא מאבד עצמו שע"י שמתרחק מהשורש ונפרד ביותר עי"ז שולטים עליו כל המקטרגים.

ולכן אף שנח לא ה' מבורר עדיין במעמקי לבו בשלימות רק כיון שחשב עצמו כאלו אינו בחיים נסתר מפני כל המקטרגים וע"ז אמרו בזה"ק נח ודעמי' סתים מעינא הוי כדאיאת בתנחומא (נח סימן א') שנח כל אותה שנה לא ראה שינה בעיניו כי שינה הוא שכחה ונח לא ראה שינה היינו שלא שכח אף רגע אחד בעצמו להיות נדמה לו שהוא בריה בפ"ע נפרד מהשי"ת רק כל אותה עת המבול ה' מכלל עצמו בשרשו ועומד לנוכח השי"ת פנים בפנים בדעה בהירה וצלולה.

(יט) עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אותה מבית ומחוץ בכפר. כי הנה כתיב (ירמי' כג) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה' ומה היה ענין ההסתרה של נח בתיבה.

אמנם תירצו בזה"ק (נח סד ע"ב) ואי תימא נח ודעימיה אשתזיבו סתים מעינא הוי ובנין כך כד שצי עלמא לא אידכר דסתים מעינא הוה. ושורש הענין בזה ההסתרה הוא שכל אותה שנה ביטל נח את עצמו מכל הוייתו וכח החיים שלו עד שלא נחשב חי רק כעובר בבטן אמו שאין לו חיים בפני עצמו רק כל חיותו נכלל באמו ועיקר חפצו ותאותו של העובר נמשך מרצון השי"ת בלבד עד"ז ה' נח מבטל עצמו כל אותו זמן שהי' סגור בתיבה שמסר כל חיותו ורצונו וכח הפעולה שלו להשי"ת שהוא ינהיגו כעובר בבטן אמו שאין לו כלל חיים ורצון בפני עצמו.

וזו היא עצה המובחרת נגד מדת הדין שלא יוכל לשלוט עליו. וכדכתיב (איוב מ"א) הוא מלך על כל בני שחץ אין על עפר משלו. היינו שעל מי שמתגאה לומר כחי ועוצם ידי בזה פוגע מדת הדין אבל זה שמכיר שאין לו שום כח בפני עצמו רק מה שהשי"ת נותן לו ע"ז אין



שיחת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וע"ז הקשו ואי תימא נח ודעמיה אשתזיבו (והרי שהיה שיור בגזירת הכליה וע"ז תירצו) סתים מעינא הוה דלא אתחזי (דנח באשר שלא אתחזי והיה נסתר וסתום מעין הדין לכך ניצל), ועל דא כל מה דאשתכח בעלמא שצי ליה (ובזה בדור המבול כל מה שהיה מצוי בעולם נכלה ונמחה) ועל דא והוי' באתגליא ולא שצי כולא (אבל בעונש סדום ועמורה באשר שהיה בצירוף שם הוי' שהוא הנהגת רחמים לכך אף אלו שהיו באתגליא לא נאבדו רק אנשי סדום ועמורה הרעים וחטאים) אלוקי' בעי סתימו ובעי לאסתמרא (דבעת דין גמור צריך להסתיר ולהיות נסתם מעין הנהגת הדין ורק כך אפשר להינצל מתוקף הדין הכלה ונחרצה). עכ"ד הזהוה. והנה יש להבין מה ענין ההסתרה הזאת באיזה אופן וענין שייך להסתיר מעין ההנהגה העליונה.

תבת עצי גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אותה מבית ומחוץ בכפר. כי הנה כתיב (ירמי' כג) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה' ומה היה ענין ההסתרה של נח בתיבה. אמנם תירצו בזה"ק (נח סד ע"ב) ואי תימא נח ודעימיה אשתזיבו סתים מעינא הוי ובנין כך כד שצי עלמא לא אידכר דסתים מעינא הוה: שם בזה"ק איתא דבענין הפיכת סדום כתיב שם הוי' כי לא היה במידת הדין לגמרי רק דין ברחמים ולכך כתיב שם וה' המטייר דהיינו הוא ובית דינו, כי שם לא היה כליה אל כל העולם רק לערי החטאה, אבל בעונש המבול כתוב רק שם אלוקים כי היה במידת הדין לגמרי ללא שום רחמים וכל היקום וכל הברואים כלו ונאבדו ללא שום שיור,

עליו כל המקטרגים: כי הוית הישות והתפרדות לפרט בהתגלות ובחוזק הרגש עצמו הוא ענין התרחקות מהשורש והמקור, וכל כמה שמכיר ומרגיש מוצאו ושורשו עודו אחוז וכלול במקורו ועוד שייך אל אור ה', אבל בתוקף ההתרחקות עד כדי שכחת המקור ואמיתיות הויתו אז יחשב (בתפיסתו, וכך נחשב באמת) כמקור ומציאות לעצמו ואין בו שום התחברות וצירוף אל מקורו ושורשו להיות נקרא שם ה' עליו.

ולכן אף שנח לא ה' מבורר עדיין במעמקי לבו בשלימות רק כיון שחשב עצמו כאלו אינו בחיים נסתר מפני כל המקטרגים: דאף שנח לא היה מבורר בשלימות לגמרי ממש להיות ניצול במידת הדין כמש"א חז"ל דאף נח היה במידת הדין להאבד, אבל ענין הנ"ל אינו ענין של זכות מצד האדם, אלא להיפך שעושה עצמו כמי שאינו ונכלל במקורו ואינו נתפס במציאות להיות בכלל הנידון והקטרוג וכמי שאינו קיים.

וע"ז אמרו בזה"ק נח ודעמי' סתים מעינא הוי כדאיתא בתנחומא (נח סימן א') שנח כל אותה שנה לא ראה שינה בעיניו כי שינה הוא שכחה ונח לא ראה שינה היינו שלא שכח אף רגע אחד בעצמו להיות נדמה לו שהוא בריה בפ"ע נפרד מהשי"ת רק כל אותה עת המבול ה' מכלל עצמו בשרשו ועומד לנוכח השי"ת פנים בפנים בדעה בהירה וצלולה: כי נח בתיבה היה צריך התאמצות תמידית לבלתי היותו הויה עצמית משלו, וזה פנימיות כונת חז"ל שלא ראה שינה כל זמן היותו בתיבה, כי ענין שינה הוא ההתכנסות אל תוך עצמו בהרגש מציאותו ושכחת כל דבר חיצוני ממנו (אשר בזה ימצא האדם מנוחה ומרגוע מטרודותיו המסובבים אותו והוא הכרחי לקיומו), ומזה היה נח נזהר כל ימי המבול להכיר את השי"ת בבהירות הכרה שהוא מציאותו וחיותו והוא כגמול עלי אמו, שאין לו משלו (ביכולת וברצון) כלום וזה היפך ענין השינה, וזה נרמז במליצתם ז"ל שלא ראה שינה בעיניו כנ"ל.

ושורש הענין בזו ההסתרה הוא שכל אותה שנה ביטל נח את עצמו מכל הויתו וכח החיים שלו עד שלא נחשב חי רק כעובר בבטן אמו שאין לו חיים בפני עצמו רק כל חיותו נכלל באמו ועיקר חפצו ותאותו של העובר נמשך מרצון השי"ת בלבד עד"ז ה' נח מבטל עצמו כל אותו זמן שהי' סגור בתיבה שמסר כל חיותו ורצונו וכח הפעולה שלו להשי"ת שהוא ינהיגו כעובר בבטן אמו שאין לו כלל חיים ורצון בפני עצמו וזו היא העצה המובחרת נגד מדת הדין שלא יוכל לשלוט עליו: כי הנה ענין ההסתרה לגבי הבריות הוא שאינו נראה בחוש העין וכך אין נופל בו דגשות המחשבה להתבונן עליו בפרטות, וכך נשכח ונעלם כאילו אינו ולא חל עליו שום גזירה ודין, וכמו כן הוא לגבי ההנהגה העליונה כאשר האדם מסתיר ומעלים עצמו מהויתו ומציאותו הפרטית ומכליל עצמו בשורשו בהכרת אמיתיות ההויה האלוקית הכללית ונתבטל הפרט בהכלל, ואינו מרגיש ועסוק בנפשו כמציאות נפרדת ונבדלת ובתפיסה בהיקף סביבו רק מכליל עצמו בתפיסה הכללית האלוקית שהבורא והמנהיג וכל הכוחות כולם הם אצל השי"ת ומתפשט מרצונותיו ורגשותיו משלו, ובאין מערכת פרטית משלו הרי הוא כמי שאינו קיים כפרט וכנפרד רק כעובר במעי אמו שאין הוא נחשב כנברא נפרד שיש לו הנהגה ומערכת משלו והרי הוא נטפל וחלק מאמו, וזה ענין ההסתרה בעת דין, לא הסתרה ממקום אל מקום רק הסתרה עצמית אמיתית להתכלל בשורשו להיות כמי שאינו.

וכדכתיב (איוב מ"א) הוא מלך על כל בני שחץ אין על עפר משלו. היינו שעל מי שמתגאה לומר כחי ועוצם ידי בזה פוגע מדת הדין אבל זה שמכיר שאין לו שום כח בפני עצמו רק מה שהשי"ת נותן לו ע"ז אין קטרוג כלל כי בזה אין שום רע כמו שהעובר אינו מוציא פסולת בבטן אמו ולכן עיקר הסתרת האדם מפני המקטרגים הוא שיתבונן שאינו בריאה נפרדת בפני עצמה רק עדיין הוא נקשר ונאחז בשרשו ואז שוב אין ביכולת לחול עליו שום קטרוג כי מאחר שהוא דבוק בשרשו ממילא יש לו שלימות כי מלכא שלים הוא: היינו כי כאשר נכלל עצמו בשורש הרי הוא נידון ונחשב חלק מהענין האלוקי, כי רק כאשר האדם הוא בפועל המציאות בתוקף הויתו ומערכת בחירתו ורצונותיו והרגשותיו משלו אז הוא מציאות נפרדת לעצמו ונידון כבריה בפני עצמו, אבל כאשר הוא בכח העובר במעי אמו הרי הוא חלק אלוק' וממערכת האלוקית, ובמערכת זו אין פגם וחסרון ח"ו והמלך הגדול הוא שלם, ואין שייך כלל שמידת דינו יערער ויקטרג על פועל כפיו על מה ששמו נקרא עליו ח"ו.

אבל מי שמסתיר עצמו ועריק מקמי מאריה הוא מאבד עצמו שע"י שמתרחק מהשורש ונפרד ביותר עי"ז שולטים

השיעור השבועי מאת ב"ק ארמו"ר שליט"א

בספרי רבותינו הקדושים לבית איז'בנא ראדזין
מתקיים מדי שבוע ביום רביעי בשעה 11:00 בלילה
בבית המדרש דרוהביטש (בעזר"נ)
רחוב מלאכי בעיה"ק ירושלים

כל מי שיש הערות בעניני הגליון ולכל עניני הגליון ולקבל את העלון במייל ניתן לשלוח לכתובת. ri0583256436@gmail.com
י"ל ע"י עמותת מורשת בית איז'בנא ראדזין ע"ר

להשיג את ספרי רבותינו הקדושים בחנות ספרים ווינקל רחוב עלי הכהן 15 וכן ניתן להשיג במייל של המערכת
העלון נתנדב לע"נ רבותינו הקדושים ולזכות יהושע בן חוה לאה ומשפחתו